

Rondweg Oudenbosch

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

28 april 2008 / rapportnummer 1738-80

1. OORDEEL OVER HET MER

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Halderberge (initiatiefnemer) wil een rondweg aanleggen rond Oudenbosch. Hiervoor wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van deze bestemmingsplanprocedure is een milieueffectrapport (MER) gemaakt. De gemeenteraad van Halderberge treedt bij dit initiatief op als bevoegd gezag.¹

Het MER is goed leesbaar en kent een logische opbouw. In het MER zijn de noordelijke en zuidelijke alternatieven van de aan te leggen rondweg uitgewerkt en de mogelijke milieueffecten hiervan bepaald. Belangrijke milieuaspecten zijn verkeer (met de daaraan gerelateerde aspecten luchtkwaliteit en geluid), natuur en landschap.

Tijdens de toetsing heeft een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie (mede naar aanleiding van de inspraakreacties) kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen nog onvolledig was en geen juist beeld schetste voor de besluitvorming. Het betrof de volgende onderdelen:

- het mma (keuze basisalternatief voor het mma, effecten van het mma en mitigerende maatregelen);
- de effecten van het gecombineerde alternatief Z1/Z2B;
- de samenvatting van het MER.

Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen een aanvulling op het MER te maken. Deze aanvulling is door de initiatiefnemer aangeleverd en vervolgens betrokken bij de toetsing van het MER. De aanvulling is niet ter inzage gelegd. De Commissie heeft derhalve geen inspraakreacties over de aanvulling bij haar oordeel kunnen betrekken. De Commissie adviseert de aanvulling bij het (ontwerp-)bestemmingsplan ter inzage te leggen.

De Commissie is van oordeel dat **in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is.**

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

De opmerkingen in het nu volgende advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2.1 Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma)

2.1.1 Keuze basisalternatief voor het mma

MER

In het MER wordt gesteld dat volgens de richtlijnen het probleemoplossend vermogen bij het mma een belangrijk aandachtspunt is. De Commissie con-

---

¹ Voor nadere projectgegevens en bijzonderheden wordt verwezen naar bijlage 1 en voor een overzicht van inspraakreacties naar bijlage 2.

stateert dat het MER niet beschrijft wanneer er sprake is van voldoende probleemoplossend vermogen.²

Door de stelling dat het probleemoplossend vermogen een belangrijk aandachtspunt is, is een zuidelijk alternatief van de rondweg als basis voor het mma gekozen. Indien het probleemoplossend vermogen minder zwaar zou meewegen en de impact op natuur en landschap zwaarder, dan zou volgens het MER alternatief N2 het mma worden. Hierbij concludeert het MER dat deze laatstgenoemde keuze niet aansluit op de richtlijnen die door het bevoegd gezag zijn vastgesteld.

De richtlijnen geven in tegenstelling tot het MER niet specifiek aan dat het probleemoplossend vermogen bij het mma belangrijk is. Alle uit te werken alternatieven moeten een mate van probleemoplossend vermogen hebben, omdat ze anders niet realistisch zijn.³ In dit geval ligt, zoals het MER ook aangeeft, een keuze voor alternatief N2 vanwege de gunstigere milieueffecten als basis voor het mma meer voor de hand. Hiermee is volgens de Commissie de keuze voor Z1/Z2b als basis voor het mma onvoldoende onderbouwd.

Aanvulling

In de aanvulling is aangegeven dat de keuze voor het basisalternatief voor het mma opnieuw is overwogen. Hierbij zijn een nadere beschouwing van enkele milieuaspecten⁴ en de objectivering van het probleemoplossend vermogen betrokken. Met de aanvulling is dan ook informatie geleverd over de mate van probleemoplossend vermogen en over de gemaakte keuze voor de te hanteren criteria. Belangrijke criteria als hoeveelheid verkeer en het aandeel doorgaand verkeer zijn hieruit goed af te leiden en maken daarmee de redenering achter het probleemoplossend vermogen van de alternatieven inzichtelijk.

Het beschreven criterium “onderdeel verbindend wegennet” is volgens de Commissie eerder een middel dan een criterium. Het gaat immers om het goed, veilig en zonder overlast afwickelen van verkeersstromen. Het gehanteerde criterium suggereert ten onrechte dat de oplossingen zich hierbij moeten beperken tot een nieuwe doorgaande verbinding tussen twee vaste punten.

Aangezien wederom een groter gewicht is toegekend aan het probleemoplossend vermogen dan aan andere aspecten, zoals natuur en landschap, is opnieuw gekozen om het gecombineerde alternatief Z2v als basis voor het mma te gebruiken. Als de scores van de alternatieven zonder een weging bij elkaar waren opgeteld, zou een keuze voor één van de noordelijke alternatieven voor de hand hebben gelegen, omdat die in totaliteit beter scoren dan de zuidelijke alternatieven.

---

² Het MER geeft aan dat het uitgangspunt bij het mma in de eerste plaats het creëren van een zo optimaal mogelijk leefmilieu is. Daarnaast dient het mma zo min mogelijk schade toe te brengen aan landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden. Door het hanteren van deze rangorde wordt in het MER geconcludeerd dat het mma samengesteld kan worden uit het oostelijke deel van alternatief Z1 (tussen St Bernardusstraat en Vaartweg) en het westelijk deel van alternatief Z2 variant b (tussen Vaartweg en A17).

³ Zo worden in paragraaf 2.2 van het MER wel de doelen en nevensdoelen van de voorgenomen activiteit beschreven, maar wanneer de doelen bereikt worden is niet aangegeven. Een voorbeeld hiervan is dat de gemeente met de voorgenomen activiteit de leefbaarheid van de kern Oudenbosch wil verbeteren door de problemen, die de huidige verkeersintensiteit met zich meebrengt qua geluidsoverlast, luchtverontreiniging en trillingen, tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Wanneer dit doel wordt bereikt is niet aangegeven.

⁴ Zie ook paragraaf 2.3 van dit advies.

2.1.2 Effecten mma

MER

De effecten van het mma zijn niet duidelijk in het MER uitgewerkt en gescoord, en het mma is niet gelijkwaardig met de andere alternatieven vergeleken.

Aanvulling

In de aanvulling is het mma inclusief de effecten van aanvullende maatregelen verder uitgewerkt en op dezelfde wijze gescoord als de andere alternatieven. Tevens is in de aanvulling de score van het mma middels een aangepaste scoretabel gelijkwaardig vergeleken met de andere alternatieven.

2.1.3 Mitigerende maatregelen bij het mma

MER

In het MER wordt aangegeven dat de effecten van de rondweg nog verder beperkt kunnen worden door aanvullende mitigerende maatregelen bij het definitief ontwerpen/inrichten van de weg. Vervolgens worden een aantal mitigerende maatregelen, zoals geluidarm asfalt en faunapassages opgesomd.

De onderbouwing van de keuze voor de voorgestelde mitigerende maatregelen en een beschrijving van de effecten hiervan ontbreken in het MER. Hiermee is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het mma uitgaat van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Ook wordt bij het mma geen aandacht besteed aan extra mogelijkheden bij het bedrijventerrein Industrieweg in combinatie met sanering.

Aanvulling

De aanvulling gaat alleen in op de mitigerende maatregelen met betrekking tot de aanpassing van geluidarm asfalt ter beperking van geluidhinder, en het plaatsen van verlichting bij rotondes om de lichthinder voor mens en dier te beperken. De onderbouwing van de keuze voor de voorgestelde mitigerende maatregelen is met de aanvulling wederom niet gegeven. Evenmin is aangegeven waarom extra mogelijkheden bij het bedrijventerrein Industrieweg in combinatie met sanering buiten beschouwing zijn gebleven.

De positieve effecten van het geluidarm asfalt zijn in de geluidberekeningen meegenomen en daarmee kwantitatief gemaakt. Ten aanzien van het minder plaatsen van lantaarnpalen is wel de verwachting dat er minder lichthinder voor mens en dier zal optreden, maar of dat op de meest optimale plaatsen zal plaatsvinden is niet aangetoond.

Als zonder weging van de (milieu)aspecten de scores van de alternatieven bij elkaar worden opgeteld heeft het mma de beste score. Dit is vanwege de mitigerende maatregelen. De Commissie merkt op dat deze mitigerende maatregelen ook kunnen worden meegenomen in de andere alternatieven, waardoor deze ook beter zullen scoren.

- De Commissie concludeert dat niet alle onderdelen van het mma in detail zijn uitgewerkt, maar dat het MER en de aanvulling samen toch voldoende informatie bieden over het mma.

- De Commissie beveelt aan de mogelijkheden van (aanvullende) mitigerende maatregelen⁵ nader te bekijken en te betrekken bij de uitwerking van het voorkeursalternatief.

2.2 Alternatieven

2.2.1 Effecten gecombineerd alternatief Z1/Z2b

MER

In het MER wordt geconcludeerd dat bij een zuidelijke rondweg het voorkeurstracé een combinatie van het tracé Z1 (tussen St. Bernardusstraat en Vaartweg) en Z2b (tussen Vaartweg en A17) is. Dit gecombineerd voorkeursalternatief wordt aangeduid als Z2v. Vervolgens wordt dit alternatief Z2v gehanteerd voor een vergelijking met alternatief N2 ten behoeve van een keuze tussen een zuidelijke of noordelijke rondweg. De effecten van het alternatief Z2v zijn niet in het MER uitgewerkt en gescoord. Ook wordt het alternatief Z2v niet gelijkwaardig met de andere alternatieven vergeleken.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de effecten van het alternatief Z2v gescoord en gelijkwaardig vergeleken met de andere alternatieven.

- De Commissie concludeert dat het MER met de aanvulling voldoende informatie biedt ten aanzien van het gecombineerde alternatief Z1/Z2b of wel het voorkeursalternatief Z2v.

2.2.2 Effecten gewijzigd voorkeursalternatief Z2v

Door een onverhoeds amendement “Variant op de voorgestelde zuidelijke rondweg Oudenbosch”, dat door de gemeenteraad van Halderberge op 29 november 2007 is aangenomen, is het voorgestelde voorkeursalternatief Z2v gewijzigd in “gedeelte Z2, gedeelte Z2v en Z2b”.

Dit gewijzigde voorkeursalternatief is niet als zodanig in het MER of de aanvulling beschreven. Hoewel de Commissie het aannemelijk acht dat het gewijzigde voorkeursalternatief binnen de bandbreedte van de onderzochte milieueffecten blijft, kan zij dit niet met zekerheid beoordelen. Ook is niet duidelijk waar eventuele verschillen zullen optreden.

- De Commissie kan niet met zekerheid stellen dat het MER inderdaad ten grondslag kan liggen aan het besluit, indien het gewijzigde voorkeursalternatief opgenomen wordt in het (ontwerp-)bestemmingsplan. De Commissie beveelt in dat geval aan om na te gaan of het gewijzigde voorkeursalternatief inderdaad binnen de bandbreedte van de onderzochte milieueffecten blijft, alvorens het bestemmingsplan vast te stellen. Bij twijfel kan de Commissie gevraagd worden om aanvullend advies.

2.3 Verkeers- en milieuaspecten

2.3.1 Verkeer

In het MER en de aanvulling daarop is duidelijk geworden dat - behalve de eenrichtingsmaatregelen in het centrum - geen extra maatregelen worden

---

⁵ Zie ook paragraaf 2.3 van dit advies.

genomen die het gunstige effect van de rondweg op het verkeer in de bebouwde kom kunnen verhogen. Bij aanvullende maatregelen kan gedacht worden aan het verkeersarm inrichten van de traverse en andere maatregelen die het centrum van Oudenbosch voor doorgaand verkeer in de kom onaantrekkelijk maken.

Hoewel de vergelijking van de alternatieven zuiver is, is daarmee het mogelijk positieve effect van het initiatief waarschijnlijk ondergewaardeerd. Het is echter ook niet duidelijk of deze maatregelen in alle alternatieven toepasbaar zijn en of deze in alle alternatieven een even groot effect kunnen bewerkstelligen.

- De Commissie beveelt aan tijdens de verdere besluitvorming na te gaan of aanvullende maatregelen in het centrum mogelijk zijn die het positieve effect van de rondweg kunnen vergroten en welk effect deze maatregelen kunnen hebben.

2.3.2 Lucht, geluid en trillingen

MER

Het MER geeft voor het aspect luchtkwaliteit bij de kwantitatieve toetsing van fijn stof (PM₁₀) en NO_x aan dat de totale emissie de normen en streefwaarden niet overschrijdt, maar de lokale toe- of afname als gevolg van de weg wordt niet gegeven. Bij het aspect geluid worden alleen de woningen boven 63 dB en boven 48 dB (voorkeursgrenswaarde) weergegeven.⁶

Hiermee maakt de gepresenteerde informatie in het MER onvoldoende inzichtelijk welke veranderingen optreden in de emissies van fijn stof (PM₁₀) en NO_x en geluidniveaus langs de wegvlakken na realisatie van de rondweg. Daarbij wordt in het MER geen beeld gegeven van de huidige geluidniveaus van snelweg A17.

Het MER geeft ook geen inzicht in de huidige trillingsniveaus en benoemt dit als een leemte in kennis. Hierdoor is niet bekend hoe groot dit probleem is en of de voorgestelde alternatieven voldoende probleemoplossend zijn.

Aanvulling

In de aanvulling is voor de verschillende alternatieven inzichtelijk gemaakt dat de totale uitstoot van PM₁₀ en NO_x in het plangebied toeneemt. Ook zijn voor de aanvulling nieuwe geluidberekeningen gemaakt, waarbij de A17 en de kernen Standdaarbuiten en Zegge in het geluidmodel zijn betrokken. Tevens is in de aanvulling inzichtelijk gemaakt wat het aantal geluidbelaste woningen in het studiegebied is bij de verschillende alternatieven. Het geluidbelast oppervlak in de categorieën >48 dB, >53 dB en >63 dB is ook uiteengezet.

Er is niet bekeken of bij de onderdoorgang van het spoor (en ook bij een eventuele verdere verdiepte ligging) wellicht mitigerende maatregelen ter beperking van geluidhinder getroffen moeten worden. Verder is niet bekeken of er aanvullende mitigerende maatregelen mogelijk zijn om geluidhinder te beperken door bijvoorbeeld toepassen van geluidschermen en/of akoestisch optimale inpassing van de weg.

---

⁶ N.b. in het MER en de aanvulling daarop worden het oude en nieuwe regime van de Wet geluidhinder (Wgh) door elkaar gebruikt. Verder is het in het MER en de aanvulling daarop onduidelijk hoe nu - vooruitlopend op het in de toekomst stiller worden van het wegverkeer - een aftrek op de berekende geluidbelasting is toegepast (artikel 103 Wgh oud of artikel 110g Wgh nieuw).

De aanvulling biedt nog geen extra inzicht in de huidige trillingniveaus, effecten van de alternatieven daarop en eventuele mitigerende maatregelen. Hiermee bestaat, zoals het MER terecht aangeeft, ten aanzien van het aspect trillingen nog een leemte in kennis.

- De Commissie concludeert dat het MER inclusief de aanvulling voldoende informatie biedt ten aanzien van de aspecten lucht en geluid.
- De Commissie adviseert ten aanzien van het aspect trillingen een nulmeting uit te voeren alvorens de rondweg aan te leggen. Gegevens uit deze nulmeting kunnen vervolgens gebruikt worden in het monitorings- en evaluatieonderzoek.
- De Commissie beveelt aan de mogelijkheden van (aanvullende) mitigerende maatregelen ten aanzien van geluid en trillingen nader te bekijken en te betrekken bij de uitwerking van het voorkeursalternatief.

2.3.3 Natuur

MER

Uit de inspraakreacties⁷ blijkt dat er aanzienlijk meer recente flora- en faunagegevens beschikbaar zijn dan gebruikt voor de Natuurtoets Rondweg Oudenbosch en het MER. Deels betreffen dit gegevens van derden. Maar ook zeer voor de hand liggende bronnen van informatie zijn niet geraadpleegd, zoals de informatie van Staatsbosbeheer en van de terreineigenaar van het Gastels Laag. In combinatie met het feit dat er slechts één veldbezoek heeft plaatsgevonden op een weinig representatief moment in het jaar (7-2-2007) kan gesteld worden dat de inventarisatie van flora en fauna ontoereikend is voor een goed en actueel beeld van de huidige natuurwaarden. Met de gevolgde werkwijze in de Natuurtoets is ook maar een zeer beperkt (en daarmee een onvolledig) beeld gekregen van de eventuele natuurwaarden buiten het Gastels Laag.

Aanvulling

De aanvulling biedt extra informatie over de visfauna, broedvogels en vegetatie. Dit leidt tot een verbetering in de onderbouwing van de te verwachten effecten op natuur. Enige omissie is de eventuele versturende effecten door licht op o.a. broedvogels. Bij de mitigerende maatregelen wordt dit aspect wel genoemd.

- De Commissie concludeert dat het MER inclusief de aanvulling voldoende informatie biedt ten aanzien van het aspect natuur.

2.3.4 Water

MER

De eventuele effecten van de (verdiepte) aanleg van de weg en tunnel op het grondwater en daaraan gerelateerde natuurwaarden worden slechts in kwalitatieve termen aangegeven. De uitspraken worden niet onderbouwd. Gezien de kwetsbaarheid van de aanwezige natuurwaarden in met name het Gastels Laag voor veranderingen in het grondwater (in kwantiteit en kwaliteit) is een kwantitatieve onderbouwing zeer gewenst. Slechts met een dergelijke onderbouwing kunnen eventuele effecten op een evenwichtige manier worden afgewogen en is het mogelijk om te bepalen of en zo ja welke compenserende maatregelen aan de orde zijn.

---

⁷ Zie onder andere het document van dhr. Nuijten "Waargenomen planten en dieren in het Gastels Laag; Opmerkingen over de plannen tot aanleg tot een zuidelijke rondweg rond Oudenbosch" (bijlage 2, inspraakreactie nr. 18).

Aanvulling

Met de nadere toelichting op de mogelijke hydrologische effecten van de aanleg van de rondweg en de tunnelbak is meer milieu-informatie verkregen over het aspect water. Hiermee in de onderbouwing van de scores van de alternatieven duidelijk verbeterd.

Met betrekking tot de waterberging Albano wordt de zuidelijke variant nu positiever beoordeeld dan voorheen, omdat gezocht zal worden naar win-win situaties. De Commissie vraagt zich af of louter deze intentie een positieve bijstelling van de beoordeling rechtvaardigt.

- De Commissie concludeert dat het MER inclusief de aanvulling voldoende informatie biedt ten aanzien van het aspect water.
- De Commissie beveelt aan ten behoeve van de verdere besluitvorming de win-win situatie met waterberging in concrete maatregelen nader uit te werken en daarbij ook de mogelijke natuurcompensatieverplichtingen en de landschappelijke inpassing van de weg te betrekken.

2.4 Samenvatting van het MER

MER

De samenvatting van het MER geeft een algemeen beeld. Met name bij de effecten ontbreekt belangrijke informatie, zoals de scores van de alternatieven op de milieuaspecten en een samenvattende onderbouwing (kwantitatief dan wel kwalitatief) hiervan. De Commissie constateert dat met het lezen van de samenvatting geen goed beeld te vormen is over wat nu de werkelijk te verwachten effecten zijn van de alternatieven. Daarbij ontbreekt de argumentatie voor de gedane beweringen. Zonder het MER door te lezen is geen goede vergelijking van de alternatieven te maken en is de vergelijking van de alternatieven niet te controleren. De samenvatting is dan ook niet als zelfstandig document door besluitvormers en insprekers te gebruiken.

Daarnaast geeft het MER en daarmee ook de samenvatting, zoals hierboven beschreven, op de onderdelen effecten, alternatieven, mma en vergelijking alternatieven geen goede afspiegeling van de inhoud van het MER, omdat op deze punten een aanvulling is gevraagd.

Aanvulling

In de aanvulling is een deels herschreven⁸ en aangevulde samenvatting van het MER opgenomen. Hierin is rekening gehouden met de constatering van de Commissie ten aanzien van bijvoorbeeld het mma. De samenvatting geeft echter ook nu nog een te algemeen beeld. Met name bij de effecten ontbreekt nog steeds belangrijke informatie, zoals de scores van de alternatieven op de milieuaspecten en een samenvattende onderbouwing (kwantitatief dan wel kwalitatief) hiervan.

---

⁸ Zo werd in de eerdere samenvatting aangegeven dat er geen leemten in kennis zijn geconstateerd, terwijl paragraaf 6.1 "Leemten in kennis" van het MER deel A wordt geconstateerd dat er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn op het gebied van trillingen. Dit is in de nieuwe samenvatting gecorrigeerd.

- De Commissie beveelt aan bij de ter inzage legging van het (ontwerp-)bestemmingsplan de gewijzigde samenvatting in samenhang te presenteren met de gewijzigde scoretabel “alternatieven en varianten inclusief mma en voorkeursvariant”, zodat besluitvormers en insprekers zich een goed beeld kunnen vormen van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: het College van burgemeester en wethouders van gemeente Halderberge

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Halderberge

Besluit: nieuw bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C01.2

Activiteit: aanleggen van een rondweg rond Oudenbosch

Betrokken documenten:

- Milieueffectrapport Rondweg Oudenbosch, Oranjewoud, 1 augustus 2007;
- Milieueffectrapport Deel B Rondweg Oudenbosch, Oranjewoud, 1 augustus 2007;
- Natuurtoets Rondweg Oudenbosch; toetsing tracés aan natuurwetgeving, Oranjewoud, 7 november 2007;
- Aanvulling op het MER, gemeente Halderberg, 10 april 2008.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: de Halderbergse Bode op 16 maart 2006
aanvraag richtlijnenadvies: 22 maart 2006
ter inzage legging startnotitie: 16 maart tot 28 april 2006
richtlijnenadvies uitgebracht: 16 mei 2006
richtlijnen vastgesteld: 29 juni 2006

kennisgeving MER in: de Halderbergse Bode op 6 december 2007
aanvraag toetsingsadvies: 10 december 2007
ter inzage legging MER: 6 december 2007 tot 18 januari 2008
aanvulling op MER: 10 april 2008
verlening uitstel advisering: 28 april 2008
toetsingsadvies uitgebracht: 28 april 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. L. Bijlmakers

drs. A.R. van Dijk (werkgroepsecretaris)

ir. J.E.M. Lax

ing. J.J.A. van Leeuwen

ir. J.A. Nuesink

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. J. Broos-Veraart, Oudenbosch
2. Achmea Rechtsbijstand, namens C.A.M. Claessen, Oud Gastel
3. M. Termeer en R. van Dongen, Oudenbosch
4. J.A. Roks, Oudenbosch
5. E. Tholhuijsen, Oudenbosch
6. ProRail regio Zuid, Eindhoven
7. M. van Merriënboer, Oud Gastel
8. N.V. Nederlandse Gasunie, Waddinxveen
9. J. Antens, namens Antens bv en J. Antens, namens Boomkwekerij Antens Domen bv, Oudenbosch
10. H. Zimmermann, Oudenbosch
11. S. van der Giessen, Oudenbosch
12. A. Brouwers van Oorschot, Oud Gastel
13. J. van Hooff en W. van Hooff, Oud Gastel
14. Boomkwekerij J. van Aken en zn. b.v., Oudenbosch
15. Boomkwekerij F.J. van Ake, Oudenbosch
16. Boomkwekerij J. van Aken b.v., Oudenbosch
17. J.G.M. van Aken, Oudenbosch
18. J. Nuijten, Hoeven
19. F. Vissers, Oudenbosch
20. Familie Klep, Oud Gastel
21. J. Bastiaansen en H. Vroom, Oudenbosch
22. J. Oomen, Oudenbosch
23. C. van Bavel en L. van Bavel-Oomen, Oudenbosch
24. A. Olsthoorn, Oud Gastel
25. W.J. van de Kastelee, Oud Gastel
26. C.C.M. Kalis en M.W.P.A. Kalis Voorbraak, Oudenbosch
27. Verdaasdonk, Oudenbosch
28. Familie C. Kuijstermans, Oudenbosch
29. A.A. Zevenbergen en A.A.M. Marijnissen, Oude Gastel
30. M. van Merriënboer, Oud Gastel
31. J.C. Kroon, Oud Gastel
32. Q.J.C. Broos, Oud Gastel
33. R.J.P. van Asta, Oudenbosch
34. H. Bastiaansen en T. Bastiaansen, Oudenbosch
35. A.W. Meesters, Oudenbosch
36. J. Bastiaansen, Oudenbosch
37. E. Freekenhorst, Oudenbosch
38. A. Verstraten, Oudenbosch
39. J. van Oosterhout, Oudenbosch
40. Familie Van Valburch, Oudenbosch
41. F.M.H. Kuijstermans, Bosschenhoofd
42. P. Ruijzing, Oudenbosch
43. C.C.M. Wouters, Oudenbosch
44. T.M.U. van der Werf-de Vreugd en J.B. van der Werf, Oudenbosch
45. A.M. van oosterhout en C.P.A.V. Oosterhout Suykerbuyk, Oudenbosch
46. J. Brouwers, Oudenbosch
47. J. Bastiaansen, Oudenbosch
48. K. Maatjens, Oudenbosch
49. A. Maatjens en C. Maatjens Buckers, Oudenbosch
50. C.C.M. Wouters, Oudenbosch
51. J. Antens, Oudenbosch
52. C.W.L. Antonissen, Oudenbosch
53. A.M. Groenendijk en C.S. Groenendijk-Kievits, Oud Gastel
54. A. Frijters-Bastiaansen, Zegge
55. Y. Weezenbeek-Bake, Oudenbosch
56. A.M.H.W. van Bragt, Oudenbosch
57. E.C. Visser-Koghee en S. Visser-Koghee, Oud Gastel
58. Park "De Nieuwe Riet", Oud Gastel
59. Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), Halderberge
60. Waterschap Brabantse Delta, Breda

61. C.A. Schoonen, Oud Gastel
62. Stichting Rondweg Oudenbosch, lijst met 4 handtekeningen, Oudenbosch
63. H. Huybrechts-Aalbrecht, Oudenbosch
64. A. Verbraak, Oud Gastel
65. L.H. Coret en A.M. Coret-Wiltink, Oudenbosch
66. C.F.J. Masseurs, Oud-Gastel
67. L. Broere, A. Ligtvoet en M. Pesser, Oudenbosch
68. Holla Poelman Van Leeuwen Advocaten N.V., namens J. Ligtvoet, Oudenbosch
69. Holla Poelman Van Leeuwen Advocaten N.V., namens Q.K. Broere, Oudenbosch
70. Holla Poelman Van Leeuwen Advocaten N.V., namens R. van Egmond, Oudenbosch
71. Holla Poelman Van Leeuwen Advocaten N.V., namens J. Pesser, Oudenbosch
72. Stichting Natuur- en Vogelwacht, Dordecht
73. Familie J.J.J. van Steenoven, Oud Gastel
74. Familie Van Krugten, Oudenbosch
75. A.H. Verbruggen, Oudenbosch
76. W.C.J. van de Kar-Luijkx en J.A.A. van de Kar, Oud Gastel
77. M.P. Bartels, Zegge
78. Familie Suijkerbuijk, Oud Gastel
79. N. Govers en S. Govers, Bosschenhoofd
80. L. van den Bos, Oudenbosch
81. L. Walbeek-van Wieringen, Oudenbosch
82. F. van der Wulp, Oudenbosch
83. A. de Vreugd, Oudenbosch
84. J.B.M. Bezem, Oudenbosch
85. C.C.M. Wouters en H.J.M. Wouters-Jansen, Oudenbosch
86. A.M.J.W. Langenberg, Oudenbosch
87. G.W.M. Valentin, Bosschenhoofd
88. J. Hell, Oudenbosch
89. W.J. Frijters, Oudenbosch
90. J. Lindeman, Oudenbosch
91. J. Erkelens, Oudenbosch
92. J. van Vugt, Oudenbosch
93. H.A.M. Grimbergen, Oudenbosch
94. H.J.P. Zimmermann en A.M.H.W. van Bragt, Oudenbosch
95. Brabantse Milieufederatie, Tilburg
96. T. van Krugen, plaats onbekend
97. P. de Koning, Oud Gastel
98. P.H.M. Dekkers, Oud Gastel
99. E. van Eenennaam, Oudenbosch
100. Familie J.G. Pels, Oudenbosch
101. Familie H. Kuik, Oudenbosch
102. P. Luijkx, Oud Gastel
103. G. Elich, Oud Gastel
104. P. Blom, Oudenbosch
105. H.J.M. Sommen, Oudenbosch
106. IVN Vogel- en Natuurbescherming Etten-Leur en omstreken, Etten-Leur
107. Familie Muys Koremans, Oud Gastel
108. H.J.A. Kroon, Oudenbosch
109. W. Verhoeven, Oudenbosch
110. Staatsbosbeheer regio Zuid, Tilburg
111. C.W.G. de Rooij en G.J. de Rooij, Oudenbosch
112. Familie Clarijs, Zegge
113. A. Schouwen, Oudenbosch
114. College van B&W gemeente Roosendaal, Roosendaal
115. Provincie Noord-Brabant, directie Ruimtelijke Ontwikkeling en Handhaving, 's-Hertogenbosch

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Rondweg Oudenbosch en de aanvulling daarop

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Halderberge wil een rondweg aanleggen rond Oudenbosch. Hiervoor wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van deze bestemmingsplanprocedure is een milieueffectrapport (MER) gemaakt.

ISBN: 978-90-421-2301-4